

MATURITNÍ OKRUHY – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

Maturitní témata pro předmět český jazyk a literatura tvoří maturitní seznam literárních děl konkrétní školy, z něhož si žák zvolí 20 titulů/ témat.

Během ústní zkoušky jsou u vylosovaného titulu/ tématu procházeny následující okruhy otázek. Každý žák projde minimálně 15 z těchto okruhů.

1. Literární dílo – autor, země původu, časové zařazení, umělecký směr.
2. Literární dílo – literární druh, literární žánr, literární forma.
3. Literární dílo – téma, motivy (díla jako celku, úryvku textu).
4. Literární dílo – kompoziční výstavba, časoprostor, zápletky a její vyřešení.
5. Literární dílo – postavy, charakteristika vybrané postavy, vypravěč/ lyrický subjekt.
6. Literární dílo – vypravěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba.
7. Literární dílo – jazykové prostředky a jejich funkce.
8. Literární dílo – tropy a figury (především na úryvku textu).
9. Literární dílo – kontext autorovy tvorby.
10. Literární dílo – literární a obecně kulturní souvislosti (navazující autoři, díla, umělecké směry).
11. Text – funkční styl, slohový postup, slohový útvar.
12. Text – hlavní myšlenka textu, komunikační situace (účel textu, adresát).
13. Text – kompozice textu (formální členění – nadpisy, členění na odstavce, obsahové členění), její význam z hlediska účelu textu.

14. Text – informace podstatné/ nepodstatné, fakta/ domněnky.
15. Text – jazykové prostředky (především na úryvku textu).
Lexikologické charakteristiky (jazykové roviny, druhy pojmenování).
16. Text – morfologie (především na úryvku textu) – druhy slov, mluvnické kategorie.
17. Text – syntax (především na úryvku textu) – větné členy, druhy vět.
18. Text – slovo tvorba (především na úryvku textu) – odvozování slov, stavba slova.
19. Jazyková úroveň projevu žáka, komunikační dovednosti (reakce na otázku).
20. Souvislý jazykový projev žáka – hodnocení čtenářského prožitku uměleckého díla (forma, obsah, projekce osobní zkušenosti).

Uvedená témata (okruhy) vycházejí z požadavků Obecné struktury ústní zkoušky (z ČJL, dle Cermatu), zohledňují také požadavky Metodiky k právní úpravě podmínek ukončování vzdělávání ve středních školách po novele školského zákona a vyhlášky v roce 2025 (navazující na novelu školského zákona č. 267/2025 Sb. a vyhlášky č. 306/2025 Sb.)

Projednáno na PK CJL dne 2. 2. 2026